

Kilka refleksji dla Rodziców uczniów klas czwartych.

Minął już ponad miesiąc nauki szkolnej. Dla uczniów klas czwartych naszej szkoły to czas nowy, pełen ciekawych zmian, ale i trudności do pokonania. Rodzice i nauczyciele dbając o pociechy pragną pomóc im wejść jak najlepiej w ten nowy czas- dlatego warto zastanowić się nad tym jak właściwie wspierać, ale i usamodzielniać dzieci w szkole i w życiu.

Podjęcie nauki w klasie czwartej wiąże się z wieloma zmianami. Najczęściej ci sami zostają jedynie koleżanki i koledzy z klasy. Zmienia się wychowawca, powiększa się grono uczących nauczycieli w związku z wyodrębnieniem przedmiotów, zmienia się sala lekcyjna- często jest ich kilka. Za tymi oczywistymi zmianami pojawiają się kolejne- często trudniejsze dla niektórych uczniów.

1. Zbyt duża ilość zadawanych prac domowych.

W nauczaniu zintegrowanym jeden nauczyciel uczący w klasie, kontrolował ilość zadawanych prac, zdawał sobie sprawę, ile czasu dziecko musi poświęcić na ich wykonanie. W klasie czwartej, każdy nauczyciel zadaje prace domowe ze swojej dziedziny. Zdarza się, że aby zrobić to, co zadano jednego dnia w szkole, dziecko musi poświęcić kilka godzin, a wówczas wykonuje pracę jako przykry obowiązek, bądź też przymuszane przez rodziców.

Nauczyciele wraz a upływającymi dniami nauki starają się dopasowywać ilość zadań do wykonania, poznając uczniów i ich indywidualne potrzeby. Ważna jest obserwacja rodziców i takie postępowanie, aby nadmiernie nie obciążać dziecka, ale również nie zwalniać go z wdrażania do obowiązków. Tym samym przyzwyczajając do systematycznej i samodzielnej pracy, stopniowo pomoc zamieniając jedynie na wsparcie i kontrolę.

2. Czytanie i pisanie notatek zabiera zbyt dużo czasu zwłaszcza dziecku słabo czytającemu i piszącemu.

Wielu uczniów na początku nie jest w stanie wykonać polecenia nauczyciela, często nie kończy rozpoczętych prac, nie czyta informacji potrzebnych do zrozumienia zadania, a w konsekwencji nie wykonuje większości bieżących ćwiczeń. Rozpoczęta i nieskończona praca zniechęca ucznia. Brak efektów swoich poczynań i sukcesu wpływa negatywnie na podejmowanie kolejnych zadań.

Ważne jest zauważenie takiego problemu przez rodziców i pomoc dziecku przez zachęcanie do samodzielnego czytania poleceń, wyznaczanie krótkiego czasu solidnej pracy, czy proponowanie nagród za efektywną pracę. Przejściowym etapem może być np. naprzemienne czytanie z dzieckiem tekstów czy poleceń, ale nie powinna to być wyłączna praca rodzica.

3. Zbyt mały kontakt z wychowawcą klasy.

W nauczaniu zintegrowanym dziecko w każdej chwili mogło zwracać się do wychowawcy. Jego problemy i wątpliwości rozwiązywane były niemal natychmiast. Zaufanie, poczucie bezpieczeństwa, empatia - to ważne elementy, z jakimi spotyka się uczeń. Klasa czwarta to nowi nauczyciele, nowy wychowawca, który spotyka dziecko często tylko przez godzinę lekcyjną.

Ważne jest przekonanie dziecka, że może zwrócić się do każdego nauczyciela z problemem czy wątpliwością, że rozwiązywanie problemów na bieżąco często pozwala uniknąć narastających kłopotów. To również dobry moment do przekonania dziecka, że drobne problemy jest w stanie rozwiązywać samo, bez pomocy dorosłych, a jedynie przy ich wsparciu.

4. Zmiana organizacji zajęć.

Dziecko może czuć się zagubione przechodząc od nauczyciela do nauczyciela, z klasy do klasy, z pracowni do pracowni. Czas pracy na lekcji nie kończy się wraz ze skończonym zadaniem, ale wynosi 45 minut.

Taki tryb pracy wymaga przyzwyczajenia i dodania dziecku otuchy, że poradzi sobie z nowymi zasadami, że każdy uczeń przechodzi taki etap.

5. Zmiana oceny opisowej na punktową.

Przyzwyczajenie dzieci do tej zmiany również wymaga czasu i oswojenia. Nauczyciele zdając sobie sprawę z dużej zmiany w tym zakresie starają się stopniowo i przystępnie wdrażać dzieci do nowego oceniania, jednak często spotykają się z oczekiwaniami uczniów na codzienne pochwały i najwyższe noty bez względu na efekt pracy.

Jest to etap, gdzie uczniowie stopniowo uczą się dostrzegać zależność pomiędzy wkładem pracy i nauką, a oceną. Warto wspierać dziecko w takim zrozumieniu, którego efektem będzie poczucie odpowiedzialności i motywacji do pracy.

Skoncentrowanie się na osiągnięciu jak najlepszych ocen za wszelką cenę, powoduje narastanie niezdrowych ambicji i zawiści wobec rówieśników. Celem oceniania natomiast jest min. wyrobienie nawyku rzetelnej pracy, za którą można zyskać ocenę adekwatną do zaangażowania i zdobytej wiedzy.

Wspomniane powyżej problemy adaptacyjne w klasie czwartej są najczęściej obserwowanymi trudnościami przez nauczycieli, rodziców i samych uczniów. Mądre wspieranie oraz wyjaśnianie dzieciom tych zagadnień pomoże im przejść ten początkowy etap, zrozumieć i zaakceptować nowe zasady. Jeśli damy im również samą pokonać trudności nie wyręczając w sprawach, które nie wymagają pomocy, pozwolimy im osiągnąć sukces, poczuć wartość podejmowanych wysiłków i stać się bardziej odpowiedzialnymi i samodzielnymi. To z kolei przygotowuje je na radzenie sobie

z poważniejszymi problemami w kolejnych etapach dorastania w szkole, środowisku, czy wśród rówieśników.

Wychowawcy, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, pedagog szkolny, psycholog – są do dyspozycji dzieci i rodziców – w razie potrzeby służą wsparciem, chętnie podzielą się swoim doświadczeniem i wiedzą co może pomóc zrozumieć i pokonać wspomniane trudności czwartoklasistów.

Anna Rudnik

pedagog szkolny